

Science of Thought Group

This is a philosophical and psychological group. Philosophy is the study of general and fundamental problems, such as those connected with reality, existence, knowledge, values, reason, mind and even language. Our approach considers the only values which are stable and coherent, excluding all nonsense, as what we stand for must be real and proved.

Moderator: Philippe L. De Coster, B.Th., D.D.

© 2015 – Satsang Ebook Publications, Ghent, Belgium (Non-commercial)

Dutch version of “How our Brains are Wired for Belief” Hoe de Brein voor Geloof functioneert

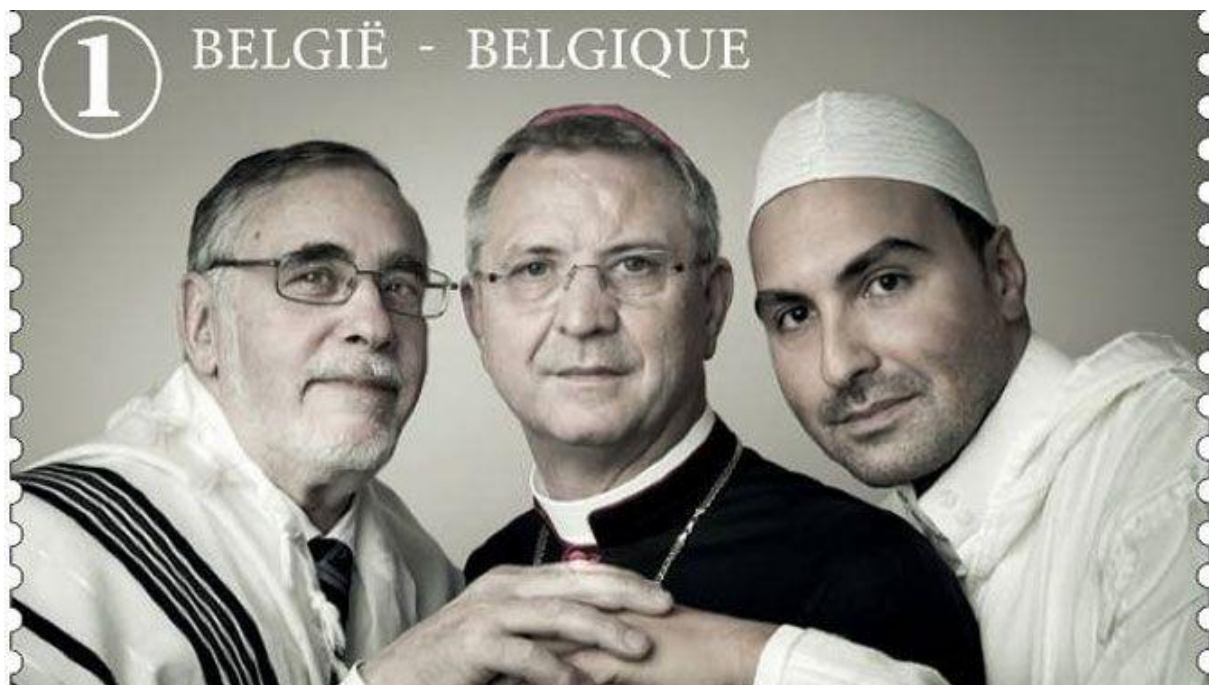
Studie en vertaling uit het Engels door Philippe L. De Coster, B.Th., D.D.

Godsdienst is onbetrouwbaar en onredelijk: Geloof is geen bron van kennis. Dat gaan we in dit artikel bespreken.

Koning David (Jerusalem) vereert door de drie Abrahamse Godsdiensten

Het is moeilijk om een godsdienst als echt of afkomstig van een God te verwijzen wanneer in de menselijke geschiedenis zoveel godsdiensten en goden zijn geweest. Niets wijst op hun geloofwaardigheid en betrouwbaarheid, de ene niet meer dan de andere. Waarom het Christendom en het Jodendom niet? Waarom de Islam en het Hindoeïsme niet? Waarom monotheïsme en niet polytheïsme? Elke godsdienst heeft zijn verdedigers, en even vurig als die in andere tradities. De meeste mensen zijn onbewust van zoveel diversiteit nu zowel als in het verleden in de menselijke gecreëerde godsdiensten in onze geschiedenis en over de hele wereld. Ik ben niet zeker, dat de mensen de gevolgen goed onderschatten die deze diversiteit van religieuze overtuigingen waaraan merendeel zo vurig vasthouden, kunnen in motie behouden zoals we met de Islamitische Staat nu beleven. Beseffen ze dat anderen evengoed aan hun geloof vasthechten, vroom en vurig als zij het doen en de moordpartijen die ze veroorzaken zoals onlangs in Parijs?

Vertegenwoordigers van de drie Abrahamse godsdiensten in België

Recente ontwikkelingen in de neurowetenschappen en brein-imaging technologie hebben onderzoekers een kijkje in de fysiologie van religieuze ervaringen kunnen doen. In het observeren van Boeddhistische monniken als ze mediteren, Franciscaanse nonnen als zij bidden en de Pinkstergemeenschappen als ze in tongen spreken, Dr. Andrew Newberg, een radioloog aan de Universiteit van Pennsylvania, heeft geconstateerd dat meetbare hersenactiviteit overeenkomt met de religieuze ervaringen beschreven door de aanbidders. De sociale, politieke en religieuze implicaties van deze en andere bevindingen zijn nog maar net begonnen de bredere cultuur door te dringen, volgens de New York Times columnist David Brooks, die de nieuwe ontwikkelingen in het

vakgebied nauwkeurig opvolgt. Wat betekent dat de hersenwetenschap aan het eeuwenoude debat over het bestaan van God en de waarde van religie wordt toegevoegd! Kunnen de politieke partijen en religieuze groeperingen de hedendaagse wetenschappelijke inzichten gebruiken om de overtuigingen van anderen te beïnvloeden? De wetenschappers zijn als groep steeds meer open voor ideeën over religie en spiritualiteit? Het Pew Forum nodigde Dr Newberg en de heer Brooks uit om deze vragen te stellen en hun inzichten met de journalisten te delen die in Key West (US) waar ze samen kwamen om erover te debatteren.

De Islamitische Staat die een slachtoffer stenigt in naam van Allah (God)

Het is gemakkelijk te denken dat de Islamitische Staat of ISIS een soort kwaad is, namelijk de middeleeuwse kanker die op de ene of andere manier is opgedoken in de moderne wereld. En dat, terwijl de rest van ons het geluk nastreven, en nu komt deze fundamentalistische anachronisme, in het verspreiden van de dood over de ganse wereld.

Maar in zijn boek "Niet in Gods Naam: Geconfronteerd door godsdienstig geweld," de briljante Rabbi Jonathan Sacks stelt dat ISIS (de islamitische Staat) in feite een typisch voorbeeld is van wat we in de komende decennia zullen zien en meemaken. Hij schrijft dat de 21ste eeuw niet de eeuw van secularisme zal zijn. Het zal een tijdperk van desecularisatie en religieuze conflicten worden. Een deel ervan is eenvoudig demografische. Religieuze gemeenschappen produceren veel baby's en zwellen hun gelederen, terwijl seculiere gemeenschappen niet. De onderzoeker Michael Blume keek even terug naar het oude India en Griekenland en concludeerde dat elke niet-religieuze bevolking in de geschiedenis de demografische krimp heeft meegemaakt.

De mensen zijn zoals dieren op zoek naar betekenis. We leven, zoals Sacks schrijft, in een eeuw die ons “een maximum keuze en een minimum betekenis” biedt. Nationalisme, racisme en politieke ideologie - hebben al tot een ramp geleid. Een grote kudde geschaard in de godsdienst, voornamelijk de Islam in zijn meeste extremistische vormen.

Dit leidt nu al tot religieus geweld. In november 2014, om er maar een maand te nemen, waren er 664 jihadistische aanslagen in 14 landen, waarbij in totaal 5042 mensen werden vermoord. Sinds 1984 zijn naar schatting 1,5 miljoen christenen gedood door Islamitische militieën in Soedan. Aanslagen in 2015, Verviers (België), Paris 13 november 2015, Tunesië, Egypte, en onlangs in de Verenigde Staten, en overal in de wereld zijn er dreigingen en slachtoffers van nutteloos geweld in naam van het geloof waarvan de echtheid, en van geen enkel religie ooit kan bevestigd worden.

Sacks benadrukt dat de godsdienst zelf het geweld niet altijd veroorzaakt. In hun boek Encyclopedie van de Oorlogen, Charles Phillips en Alan Axelrod ondervraagde 1.800 overlevende bedreigden en vond dat minder dan 10 procent helemaal geen religieuze component hadden. Hoeveel Syriëstrijders hebben echte religieuze motieven?

Integendeel, godsdienst bevordert groepvorming, en de keerzijde van groepvorming de conflict met mensen buiten de groep. Religie kan tot sterke bevolkte morele gemeenschappen leiden, maar in extreme vormen het kan ook leiden tot wat Sacks noemt pathologische dualisme, een mentaliteit die de wereld verdeeld tussen degenen die absoluut goed zijn en degenen die onherstelbaar slecht zijn. De pathologische dualisme kan zijn vernederde plaats in de wereld niet verzoenen met zijn eigen morele superioriteit. Het omarmt een gepolitiseerde religie - het herstel van het kalifaat - en streeft door apocalyptische geweld de bevolking buiten hun groep te vernietigen. Dit leidt tot daden van wat Sacks noemt altruïstische kwaad, of terreurdaden waarbij de zelfopoffering of andere manier betrokken is, bedacht om de juiste genadeloze en onpeilbaar wreed te verlenen.

Dat is wat we zagen in Parijs 13 november 2015.

Sacks argumenteert dat we militaire wapens nodig hebben om de oorlog tegen fanatici te winnen zoals IS of ISIS, maar we moeten ook ideeën nastreven om een duurzame vrede te bekomen.

Seculiere gedachten of moreel relativisme zijn waarschijnlijk niet voldoende om het hoofd te bieden. Onder de godsdienstige mensen, zullen mentale verschuivingen moeten worden gevonden door de herinterpretatie van de heilige teksten. Er moet een theologie van de ander worden uitgedacht: een complex

Bijbelse begrip van hoe Gods aangezicht in de andere te zien. Dat is wat Sacks suggereert te verwezenlijken.

De grote godsdiensten beamen liefde, en ze voldoen aan de menselijke behoefte en solidariteit. Maar het woord “liefde” is problematisch. Liefde is preferentieel en heeft zijn limieten. Liefde kan ook uitsluiten en rivaliteit creëren. Liefde voor de ene Schrift zoals de Koran kan het moeilijk maken om met begrip in de geest van de andere te treden die een andere Heilige Schrift beaamt zoals de Bijbel.

De Bijbel staat vol met familiale rivaliteiten: Ismaël en Isaak, Esau en Jakob, Jozef en zijn broers. De Bijbel kristalliseert de waarheid zodanig dat de mensen soms moeten concurreren voor ouderlijke liefde en zelfs strijden om Gods liefde. Lees simplistisch, de broer of zus rivaliteit in de Bijbel die alleen verhalen van overwinning of nederlaag benadrukken – zoals Isaak over Ismaël. Maar alle drie Abrahamse godsdiensten hebben verfijnde, en verschillende interpretatieve tradities die fundamentalistische lezingen aanbieden. Naast de ethiek van de liefde is er een commando om een ethiek van rechtvaardigheid te omarmen. Liefde is bijzonder, maar rechtvaardigheid is universeel. Liefde is gepassioneerd, rechtvaardigheid is emotioneel. Justitie eist respect van de andere. Het speelt op het collectieve geheugen van de mensen die in traditionele gemeenschappen leven: Ook uw volk waren ooit kwetsbare vreemdelingen in een vreemd land.

De opdracht is niet alleen om empathisch te staan tegenover vreemdelingen of vluchtelingen, die kwetsbaar zijn. De opdracht is om heiliging na te streven, die strijd en soms om het veroveren van je egoïstische instincten na te streven. Bovendien God verschijnt vaak, waar hij het minst wordt verwacht - in de stem van de vreemdeling – om ons eraan te doen herinneren dat Hij boven onze wensen, doen en laten staat, godsdienstig gezien wel te verstaan. De verzoening tussen liefde en gerechtigheid is niet eenvoudig, maar voor de gelovigen die de teksten gepast en openhartig lezen, wijzen de weg. Als voorname bijdrage Sacks is om erop te wijzen dat het antwoord op godsdienstig geweld binnen de godsdienst zelf wordt gevonden, behalve onder degenen die begrijpen dat de godsdienst vooruitgang boekt als het afstand maakt van de macht. In die zin lijkt het wel vreemd dat in deze eeuw van hoge technologie, de vrede zal worden gevonden binnen deze oude (heilige) teksten van de verschillende godsdiensten. Maar zoals Sacks die een Jood is erop wijst dat Abraham geen imperium had, geen wonderen deed en geen leger had - gewoon een prachtig voorbeeld hoe te geloven als men dat toch wilt, denken en leven.

Natuurlijk zijn er vele vergelijkingen die we kunnen maken met de hedendaagse religies: Joden zijn niet minder dan de vrome Christenen; de Christenen zijn niet minder dan de vrome Moslims; en aanhangers van de Midden-Oosterse godsdiensten zijn niet meer of minder dan devote aanhangers van Aziatische

godsdiensten, zoals de Hindoes en Boeddhisten. Ze zijn allemaal net zo overtuigd van de echtheid van hun godsdienst als de anderen in de Westerse landen, enz. Het is gebruikelijk om soortgelijke argumenten van hen allemaal voor de 'Waarheid' en zelfs de Ene Waarheid en 'geldigheid' van hun godsdienst te horen.

We kunnen geen enkel van deze godsdiensten goedkeuren, heden of verleden, als de ene zijnde geloofwaardiger dan de anderen omdat het geloof van de aanhangers afhangt. We kunnen op de bereidheid van aanhangers niet vertrouwen, zoals "te sterven voor het (hun) geloof." De veranderingen in het leven van deze mensen en de goede werken die ze mogelijks doen op grond van hun godsdienst is voor ons geen waarborg van echtheid. Geen van hen hebben argumenten die ondubbelzinnig zijn superieur aan alle andere. Niemand heeft de ondersteuning van empirisch bewijs, die sterker is dan ieder andere godsdienst (geen godsdienst kan aandringen dat hun "geloof" echt is of superieur gewoon op basis van empirisch bewijs).

Zo, er is niets interne in deze godsdiensten of hun gelovigen te aanvaarden als zijnde superieur op de andere. Dat betekent dat we een aantal onafhankelijke waarderingen moeten vinden die ons in staat stelt een keuze te maken, zoals men onafhankelijke normen zoeken bij het kiezen van een veiliger auto of meer doeltreffende politieke beleid. Helaas er zijn geen normen ter vergelijking die aantonen dat de ene godsdienst hoger ligt of meer kans geeft om waar te zijn dan alle anderen. De vorige paus Ratzinger (Benedictus) zei kort na zijn optreden, dat de Rooms Katholieke Kerk de ene wereldgodsdienst is. Dat heeft hij maar eenmaal gezegd, en verder gezwegen.

Hoe ver staan wij nu? Het valt ook niet te bewijzen dat een van deze godsdiensten of religieuze overtuigingen absoluut onwaar zijn. Wat het ons echt vertelt, namelijk twee dingen, en die zijn beide zeer belangrijk. Ten eerste, het betekent dat veel voorkomende vorderingen namens de godsdiensten onbeduidend zijn als het gaat om het beoordelen hoe voorstelbaar of onvoorstelbaar een godsdienst is, om waar te zijn. De kracht van het geloof van een aanhanger en hoe bereidwillig de mensen in het verleden waren en nu nog, te sterven voor hun godsdienst, zonder zich af te vragen of hun godsdienst wel echt is, waarschijnlijk echt, of redelijkerwijs het ware geloof. Bijvoorbeeld, Islamitische Staat strijders vandaag blazen zich op omwille van hun geloof, daar ze door haatpredikers werden geïndoctrineerd.

Ten tweede, als we naar de grote diversiteit onder de godsdiensten kijken moeten we vaststellen dat ze allemaal onverenigbaar zijn. Om het eenvoudig aan te halen: ze kunnen niet allemaal waar zijn, maar ze kunnen ook allemaal vals zijn. Sommigen proberen dit te omzeilen door te zeggen dat ze allemaal de "hogere waarheden" aanleren die compatibel zijn, maar dit is een valstrik ,

omdat aanhangers van deze godsdiensten niet alleen deze vermeende "hogere waarheden" nastreven, ze volgen ook de empirische aansprakelijkheden. Deze empirische pretenties van de godsdiensten zijn niet allemaal waar. Ze kunnen echter allemaal vals zijn.

Gezien dit alles, is er een goede, gezonde, rationele, verstandige basis om een reeks interpretaties onder een aantal tradities te kiezen, die als echt wordt beschouwd en al de anderen als vals zijnde? Nee, het is niet logisch en onmogelijk dat een interpretatie van een traditie van een bepaalde godsdienst echt waar zou kunnen zijn en al de anderen niet, maar daar de grote diversiteit aan opvattingen betekent dat iedereen die dit beweert zijn geloof echt te zijn, toch zullen moeten aantonen dat hun gekozen en geliefde godsdienst ondubbelzinnig is en meer kans biedt om waar te zijn, en is bijgevolg geloofwaardiger dan alle anderen. Dat is geen gemakkelijk kluts om te verwezenlijken.

Beweringen over het geloof in godsdienst verband kan worden gebruikt om iets (een dogma) te rechtvaardigen en te verdedigen – zelfs op een onredelijk basis zoals het gewoonlijk gebeurd want het kan niet anders. Dit betekent dat geloof uiteindelijk hoe rechtvaardigt het ook moge zijn, absoluut niets verdedigt, want nadat we klaar zijn met al de geloof vorderingen, we zijn aangekomen precies waar we waren toen we begonnen zijn: geconfronteerd met een reeks godsdiensten waarvan allen op elkaar lijken en allen ongeveer even plausibel of ongeloofwaardig zijn. Aangezien onze positie onveranderd is gebleven, brengt het geloof helemaal niets aan onze deliberaties. Bijgevolg als het geloof eigenlijk niets aan ons leven toevoegt dat geloofwaardig is, dan heeft het geen zin als het gaat om de eindeloze beoordeling of een godsdienst die waarschijnlijk waar is of helemaal niet is.

Wat dit betekent is dat we een aantal maatstaven nodig hebben, onafhankelijk van de godsdiensten. Als we beslissen een aantal godsdiensten te evalueren, kunnen we zeker niet rekenen op iets intern onder zelfs één van hen; als met betrekking tot de normen wat de rede, logica en bewijs aangaan: in plaats daarvan, moeten we iets onafhankelijk van hen allemaal vinden. Deze maatstaven zijn verbazingwekkend succesvol geweest op het gebied van de wetenschap voor het scheiden van de theorieën die waarschijnlijk waar zijn te scheiden van die welke blijken nutteloos te worden beschouwd. Als godsdiensten enig verband met de werkelijkheid zouden hebben, dan moeten we in staat zijn om te vergelijken en hen van elkaar af te wegen, ten minste op een vergelijkbare manier.

Dit alles betekent uiteraard niet dat er geen goden bestaan of zelfs dat godsdiensten onbestaand of waar kunnen zijn. Het bestaan van de goden en de waarheid van sommige godsdiensten zijn verzoenbaar met de waarheid van alles

wat hierboven werd aangehaald. Wat het wel betekent is dat de beweringen over de echtheid van de godsdienst of het bestaan van een god niet kan worden verdedigd om een sceptische ongelovige of vrijdenker op basis van het geloof tot overtuiging te leiden. Het betekent dat het geloof niet een voldoende of redelijke verdediging is van een “credo” of geloofsbelijdenis systeem zoals die van de Concilie van Nicea die beweert elke empirische verbinding te garanderen tegenover de werkelijkheid die we allemaal dagelijks in het leven delen. Geloof is ook een onbetrouwbaar en irrationele basis voor de afzonderlijke aanhaling van één godsdienst zoals het Rooms Katholicisme (Christendom) en de Islam onder vele anderen die beweren dat ze de enigen zijn, terwijl alle andere godsdiensten, evenals alle concurrerende seculiere filosofieën, vals zijn en zelfs van de boze.

Tot slot, hoe kan ik een atheïst te zijn? Wat is er nodig voor een persoon om een atheïst te worden? Is er een geheime handdruk of zoiets? Dus, wil je een atheïst zijn zoals ik het ben sinds einde 2010 wanneer ik van mijn religieuze deeltijds ambt voor goed afstand heb gedaan? Wil je echt in staat zijn om jezelf een atheïst te noemen in plaats van een theïst? Als dat zo is, dan is hier de plek om tot realiteit te komen: hier kunt je de eenvoudige procedure vinden om met een gerust gemoed atheïst te worden, los van geloof in iets onbestaand en de aanpalende bijgeloof. Als u dit advies leest, leer je wat nodig is om een atheïst te worden en zodoende verder als atheïst om te gaan. Weinig mensen lijken te begrijpen wat het betekent een atheïst te zijn, en wat het atheïsme met zich meebrengt. Dat is niet zo moeilijk, dat wel.

Hier zijn de stappen die nodig zijn om een atheïst te worden:

De enige stap:

Geloof niet in eender welke god en hun dogma's. Dat is het, er zijn geen andere stappen, twee, drie, of vier. Het enige wat je hoeft te doen is niet geloven in het bestaan van goden, religieuze heilige boeken, en haar dogma's, en hun leiders niet volgen, ze kunnen gevaarlijke animatoren zijn voor de samenleving, zoals de hedendaagse Islamitische haatpredikers en de fundamentalistische Evangelische predikanten of evangelisten, vooral actief in de Verenigde Staten, daar ze bij ons weinig gehoor krijgen in onze tijd.

Geen van de volgende stappen maken van je een atheïst.

- Je hoeft niet het bestaan van goden te ontkennen.
- Je hoeft niet te beweren dat er geen goden bestaan.
- Je hoeft niet zeker te zijn dat er geen goden bestaan.

- Je hoeft niet naar de Communistische Partij of zelfs aan het Anarchisme deel nemen.
- Je hoeft niet in opstand te komen tegen je familie, zelfs indien ze je het moeilijk maken.
- Je hoeft niet te stoppen met het vieren van de traditionele kerst.
- Je hoeft niet een beeld van Jezus te branden of vernietigen.
- Je hoeft niet de christelijke baby's in satanische rituelen op te eten.
- U hoeft geen zorgen te maken over de godsdienst, theïsme, of goden.
- Er zijn vele andere dingen die mensen denken deel te maken van het atheïsme, maar dat is zeker niet het geval.

Atheïsme is niets meer of minder dan de afwezigheid van geloof in goden. Er zijn slechts twee opties beschikbaar voor iedereen: zowel een geloof in het bestaan van een soort god die alom aanwezig is, of in een evenwaardige overtuiging waar een godheid aanwezig is. Godsdienst in welke vorm het ook voorkomt is het werk van de mens, gewoon breinwerk, met een doel, de mensheid te bedaren.

In onze samenleving waar de wetenschap zo ver gevorderd is, is godsdienst totaal zinloos, en heeft geen enkel nut, ook niet om de familie feesten te versieren zoals bij een geboorte, een huwelijk, en om de “lente” van een twaalfjarige kind te vieren. Het atheïsme heeft ook zijn animatoren, waarvan de geldigheid door iederéén wordt aanvaardt. Ten ware, onder bepaalde oecumenische voorwaarden is dat niet zo in de Christelijke godsdiensten. Ieder denkt dat hun eigen rituelen echt en geldig zijn. En het tegenovergestelde kan later tot religieuze moeilijkheden leiden. Hoe meer het Christendom afneemt, hoe gewelddadig ze kunnen worden.

Hoe komt je aan het ongeloof in eender welke goddelijkheid daar het kan moeilijk zijn en zal zeker variëren van persoon tot persoon. Voor vele mensen, hebben de godsdienst en theïsme dergelijke centrale rol in hun leven en gezinsleven waarbij het verlaten van deze dingen onmogelijk kan schijnen. Het kan voor de persoon een groot deel studie, onderzoek en contemplatie vereisen. Veel mensen hebben niet de tijd of zin daarvoor.

Anderen zijn bang op voorhand voor wat ze zullen vinden als ze eraan beginnen.

Wat je ook doet nadat je gekomen bent niet meer te geloven in enige goden en godsdienst kan zeer moeilijk zijn, zeker als je wordt omringd door godsdienst en theïstisch geloof, ondanks de vragen die vandaag worden gesteld over de Islam,

en de manier hoe ze willen wereldwijd uitbreiden en hen algemeen maken in onze maatschappij, gepaard gaande met zinloos geweld en gruweldaden van hoogste niveau.

Philippe L. De Coster, B.Th., D.D. schrijver

Om atheïst te zijn, hoeft je niets meer te doen dan tegenover de godsdiensten totaal onverschillig te staan, en je zeker niet laten invloeden door voorgangers (*animators zeg maar en zelfs haatpredikers*) en hun gelovigen, daar godsdienst

gewoon nooit kan gerechtvaardigd worden. Je moet gewoon tot een beslissing over gaan, en je eigen zijn. Je zal gewoon moeten beslissen of je anderen gaat informeren over jouw nieuwe levensvisie, zo ja, hoe je het gaat presenteren. Veel mensen zullen je anders gaan behandelen simpelweg omdat je niet meer in hun goden gelooft. Dat heb ik vooral de twee laatste jaren meegemaakt langs mijn computer, religieuze hackers die zijn binnen gekomen om bepaalde bestanden te vernietigen. Ook kreeg ik bij het surfen op Internet een politie pagina te zien, waarbij mijn computer onmiddellijk blokkeerde. Ik heb toen bij een politieman inlichtingen gevraagd, en het zou om een “hoax” geweest zijn. Nu werk ik afwisselend op verschillende computers en hardware. Ik ben nu bijzonder goed beveiligd ook door meer oplettendheid. Je kan bezorgd zijn over de vragen omtrent, of kennis van uw atheïsme die mogelijks gaat leiden tot discriminatie zoals op het werk, bijvoorbeeld.

Atheïst zijn is heel eenvoudig – daar vindt men alles wat nodig is, gewoon in goden en godsdienst niet geloven. Niettemin, als atheïst leven, is echter niet altijd gemakkelijk, omdat zo veel mensen onwetend zijn omtrent atheïsme en wat het allemaal inhoud. In meer seculiere samenlevingen waar veel atheïsten verblijven, zal de leefbaarheid gemakkelijker zijn omdat minder druk wordt geoefend wanneer je verteld over jouw nieuwe levenscode. Vele mensen in hun beperkt denken, verwijzen naar atheïsme al zijnde immoreel, niet patriottisch, of gevaarlijk. In meer religieuze gemeenschappen, overkomt atheïsme zeer slecht, toegenomen met druk zoals dreigingen onder meer. Niet enkel de Islamitische Staat en aanhangers zijn gevaarlijk, maar dergelijke fanatieken zijn ook in andere godsdiensten werkzaam. Wat zouden ze niet doen om aan de hel te ontsnappen en bij God in de hemel of paradijs eeuwig te mogen verblijven.

© December 2015 – Satsang EBook Publications, Ghent, Belgium (Non – commercial). Free download – Not for sales)